

Български институт за правни инициативи
Ул. „Г.С. Раковски“ 132А, ет. 3,
София 1000, България
Тел. +359 2 980 80 84
www.bili-bg.org
office@bili-bg.org

ВИСШИ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
№ по протокол на заседание:	Дата
МСС - 13533	15-10-2026

Изх. №: ИПСН 460-15102026

ДО

СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

На основание чл. 29и, ал. 2 от Закона за съдебната власт и чл. 15, ал. 1 от Правила за провеждане на избори на членове на Висшия съдебен съвет от съдиите, прокурорите и следователите (дати на избор 07.11.2026 г. и 08.11.2026 г.) отправяме към кандидата за член на Висшия съдебен съвет, Съдийска колегия – **ДАНИЕЛА БОЖИДАРОВА АЛЕКСАНДРОВА** следните въпроси:

ОБЩИ ВЪПРОСИ:

1. Каква е Вашата оценка за ефективността на настоящия Висш съдебен съвет за осигуряване и отстояване на независимостта на съдебната власт и отделните магистрати, например като при случаите със съдия Владислава Цариградска, съдия Ивайло Йосифов, прокурор Ивайло Занев, прокурор Иво Илиев, разкритията около кръга на Петьо Петров - „Еврото“ и Мартин Божанов - „Нотариуса“? Какво бихте променили, ако Ви изберат за член на ВСС при изпълнение на тези правомощия и задължения?
2. Какво е Вашето мнение за възможността да бъдат отзовавани изборни членове на ВСС от професионалната квота?
3. На какъв профил и на какви конкретни професионални и морални качества ще държите, когато се наложи да избирате председател на ВКС, председател на ВАС и главен прокурор на Република България във Вашия мандат, ако бъдете избран за член на Висшия съдебен съвет?
4. Една от широко дискутираните теми в магистратските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по въпроса - смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна? Необходимо ли е

законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата?

5. При разработването на представената от Вас концепция използвали ли сте система с генеративен изкуствен интелект или софтуер, базиран на големи езикови модели?

ВЪПРОСИ ПО КОНЦЕПЦИЯТА:

1. На стр. 4 от Вашата концепция посочвате, че ВСС не трябва да остава пасивен, когато спрямо конкретен съдия или съд се упражнява заплаха, натиск или друго неправомерно въздействие, и предлагате Съдийската колегия да приеме ясна процедура за реакция при данни за засягане на съдийската независимост. Предлагате също ежегодно да се публикува анонимизиран отчет за постъпилите сигнали и предприетите действия. Значи ли това, че приемате за досегашните мерки на ВСС по превенция и последващ отговор в случаите на натиск срещу магистрати, като недостатъчни? Какви гаранции предвиждате за предложената от Вас процедура, така щото тя да не остане само формален механизъм за разглеждане на сигнали, а да бъде от реална помощ за магистратите?
2. На стр. 9–10 от концепцията Ви предлагате всички обявени конкурси за повишаване и преместване да приключат в шестмесечен срок от конституирането на новия ВСС, а в перспектива конкурсите да се провеждат отделно за всеки съд, вместо централизирано. Аргументирате това с възможността за по-оперативно решаване на кадровия дефицит и по-бързо приключване на процедурите. Има ли опасност при такава процедурна промяна да се засили влиянието на различните местни професионални и лични зависимости при процеса на подбор на кандидатите, особено в по-малките градове и слабо населени съдебни райони? Какви гаранции срещу подобно влияние предлагате?
3. На стр. 12–14 от концепцията Ви разглеждате възможността за надграждане на централизираното разпределение на дела в бъдеще, *"като то (да) включва повече на брой дела – включително частни наказателни дела (например одобряване на протоколи от действия по досъдебни производства)"*. Ако приемем, че подобен подход ще реши наслагвани с години проблеми на магистратите, като нееднаквата натовареност по съдилища и *"съмненията за изкуствено завишаване на натовареността"*, не съществува ли и опасност да се затрудни достъпа до правосъдие на гражданите и участието им в процеса?

С уважение,

Биляна Гяурова-Вегертседер
Директор, БИПИ